

STANDPUNT

Wijziging diverse bepalingen straf(proces)recht

Wetsontwerp houdende wijzigingen van diverse bepalingen van het strafrecht, de strafvordering en het gerechtelijk recht

Hoorzitting Commissie Justitie Kamer

Brussel, 9 januari 2018

Voorzitter Edward Janssens

Bestuurder Dirk Chabot

Mr. John Maes, voorzitter commissie strafrecht

Mr. Jan Swennen, lid commissie strafrecht

Michaël Meysman, studiedienst OVB

I. Algemene opmerking

De Orde van Vlaamse Balies (hierna: OVB) wil vooreerst de Commissie Justitie bedanken voor de uitnodiging tot deelname aan de bespreking van het *Wetsontwerp houdende wijzigingen van diverse bepalingen van het strafrecht, de strafvordering en het gerechtelijk recht* [Parl.St., Kamer, 54-2753-001]

II. Noodzaak tot hervorming door arresten Grondwettelijk Hof en Europese richtlijnen

De OVB neemt akte van het gegeven dat het wetsontwerp in de eerste plaats beoogt tegemoet te komen aan diverse recente arresten van het Grondwettelijk Hof (hierna: GwH) die een wetswijziging vereisen.

De in deze arresten door het GwH geformuleerde kritieken waren en zijn ook de OVB niet vreemd: Zo diende de OVB op 6 oktober 201 zelf een beroep tot (gedeeltelijke) vernietiging in van de wet van 11 februari 2014 houdende diverse maatregelen ter verbetering van de invordering van de vermogensstraffen en de gerechtskosten in strafzaken en van de wet van 11 februari 2014 houdende diverse maatregelen ter verbetering van de invordering van de vermogensstraffen en de gerechtskosten in strafzaken. De OVB protesteerde toen tegen de door deze wetten ingevoerde

mogelijkheid voor het Openbaar Ministerie (OM) om na de veroordeling het vermogen op te sporen van de veroordeelde die bewust zijn geldboete en gerechtskosten niet betaalt en/of zich onttrekt aan de verbeurdverklaring. Tijdens dat "strafuitvoeringsonderzoek" (SUO) kreeg het OM verregaande onderzoeksbevoegdheden, die in het strafrechtelijk vooronderzoek enkel de onderzoeksrechter toebehoren. In haar arrest nr. 178/2015, besliste het GwH dan ook tot een (gedeeltelijke) vernietiging van de aangevochten wetten.¹ Ook de (verruimde) minnelijke schikking in strafzaken (artikel 216bis Sv.) werd eerder met kritische blik opgevolgd door de OVB.²

In de mate dat het Wetsontwerp ingevolge deze arresten (grotendeels) verplichte technische aanpassingen aanbrengt aan de strafwetgeving of deze laatste met hogere rechtsnormen (te denken valt aan de richtlijn 2014/42/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende de bevriezing en confiscatie van hulpmiddelen en opbrengsten van misdrijven in de Europese Unie) in overeenstemming dient te brengen, is de OVB ervan overtuigd dat hier geen bepaalde beleidskeuzes aan verbonden zijn die een exceptioneel kritische blik rechtvaardigen, met name wanneer dergelijke keuzes het belang van de advocatuur of de rechtszoekende zouden raken.

Desalniettemin dient - vanuit het belang van beiden laatstgenoemden - stilgestaan te worden bij enkele voorgenomen wijzigingen van het wetsontwerp. De OVB wil graag navolgende observaties t.a.v. dit wetsontwerp formuleren, en met name met betrekking, maar niet beperkt, tot artikelen 7 tot 10, 16 en 17 van het wetsontwerp.

III. Hervorming van de (verruimde) minnelijke schikking in strafzaken (Artikelen 7 en 8 wetsontwerp tot wijziging artikel 216bis Sv.) en de bemiddeling in strafzaken (artikelen 9 en tien wetsontwerp tot wijziging artikel 216ter Sv.)

Het wetsontwerp beoogt met de artikelen 7 en 8 tegemoet te komen aan de door het GwH (Arrest 83/2016 GwH 2 juni 2016) geformuleerde verplichting tot striktere voorwaarden inzake de motivering van de beslissing tot de minnelijke schikking en de rechterlijke controle hierop wanneer de minnelijke schikking wordt afgesloten na het instellen van de strafvordering.

Bijkomend wenst het ontwerp gevolg te geven aan het advies (59 226/1/2/3) van de Raad van State (RvSt.) waarin gewezen werd op diverse verschillen in de procedures van artikel 216bis en artikel 216ter Sv..

Concreet beoogt het ontwerp (in artikel 7 en artikel 9) een nieuwe onderverdeling van hoofdstuk II van het wetboek van strafvordering in 2 afdelingen:

- Afdeling 1 (omvat artikel 216bis Sv.) betreffende het verval van de strafvordering door betaling van een geldsom (de zgn. 'verruimde minnelijke schikking in strafzaken')³
- Afdeling 2 (omvat artikel 216ter Sv.) betreffende het verval van de strafvordering door de uitvoering van maatregelen en de naleving van voorwaarden (de zgn. 'bemiddeling in strafzaken')⁴

¹ Zie o.m. : <http://www.ordeexpress.be/artikel/106/1326/grondwettelijk-hof-vernietigt-suo-wetgeving-gedeeltelijk> en het arrest GwH nr. 178/2015: <http://www.ordeexpress.be/UserFiles/ArtikelDocumenten/2015-178n.pdf>.

² Zie hieromtrent: <http://www.ordeexpress.be/artikel/93/1118/minnelijke-schikking-in-strafzaken-kritiek-en-voortuitblik-in-het-parlement> en <http://www.ordeexpress.be/artikel/118/1532/minnelijke-schikking-in-strafzaken-meer-controle-strafrechter-vereist>.

³ Verder uitgewerkt in het wetsontwerp in de artikelen 7 en 8.

⁴ Verder uitgewerkt in het wetsontwerp in de artikelen 9 en 10.

Tot slot dienen, ingevolge de voorgenomen wijzigingen, artikelen 590, eerste lid, 19° Sv. en 594 Sv. te worden aangepast.⁵

Vooreerst wenst de OVB in te gaan op de voorgenomen wijziging van artikel 216bis Sv.:

In de eerste plaats stelt de OVB vast dat met het ontwerp tegemoet gekomen wordt aan het arrest van het GwH waardoor de bevoegde rechter (zowel de raadkamer als de bodemrechter) een verruimde formele en proportionaliteitstoets krijgt. Tevens wijzigt artikel 8 van het wetsontwerp de chronologie van de procedure waardoor de rechter het akkoord *eerst* dient te bekrachtigen vooraleer het ten uitvoer kan worden gebracht. Bovendien bepaalt de wettekst nu ook dat tijdens het gerechtelijk onderzoek en bij de regeling van de rechtspleging, het onderzoeksgerecht de proportionaliteit beoordeelt van de voorgestelde minnelijke regeling, binnen de beoordeling van de bezwaren.

Niettegenstaande bovenstaande wijzigingen positief zijn, heeft de OVB volgende bezwaren t.a.v. de voorgenomen hervormde procedure van artikel 216bis Sv.:

Artikel 8, 7° van het wetsontwerp (p. 132) stelt dat, indien de bevoegde rechter het akkoord ingevolge de formele en proportionaliteitstoets niet bekrachtigd, het dossier (opnieuw) ter beschikking wordt gesteld aan de procureur des konings. De 'toetsende' rechter mag vervolgens het onderzoek van de grond van zaak niet verderzetten, noch mogen de naar aanleiding van het voorgenomen akkoord opgemaakte stukken, gedane mededelingen *niet ten laste worden gelegd van de dader of aangewend worden in strafrechtelijke, burgerrechtelijke,... of enige andere procedure,...en zijn ze niet toelaatbaar als bewijs, zelfs niet als buitengerechtelijke erkenenis.*

Wanneer geen akkoord bereikt wordt, of dit akkoord vervolgens niet de rechterlijke toets doorstaat, kan juridisch nog steeds de buitenvervolginstelling of vrijspraak bekomen worden, temeer daar het wetsontwerp de mogelijkheid tot een minnelijke regeling - en de bekrachtiging ervan - ook voorziet bij de regeling van de rechtspleging. Niettegenstaande deze vaststelling, spreken zowel artikel 8 van het wetsontwerp (p. 132) als de memorie van toelichting bij dit artikel (p. 30 en 31) steevast van *dader*.

Dergelijke begripshantering gaat lijnrecht in tegen het rechtsbeginsel van het vermoeden van onschuld.⁶ De OVB dringt er dan ook op aan om via amendering de term *dader* uit dit ontwerp te weren en te vervangen door verdachte. Bijkomend sluit deze aanpassing aan bij het advies van de RvSt. (zie *supra*) waar onder meer gewezen werd op de verschillen in de procedures van artikelen 216bis en 216ter Sv.: Waar in de voorgenomen wijziging van artikel 216bis Sv. nu uitgegaan zou worden van het begrip 'dader', wordt in de voorgenomen wijziging van artikel 216ter Sv. (zie ook *infra*) gesproken van 'verdachte'. In subsidiaire orde zou een afstemming van beide artikelen wenselijk zijn. Hierbij valt nog op te merken dat, waar artikel 10 (vanaf p. 133) steevast spreekt van 'verdachte', het wetsontwerp in §6, voorlaatste alinea (zie p. 137) plots toch het begrip 'dader' hanteert wanneer de rechter aan wie het akkoord ter bekrachtiging werd voorgelegd niet bekrachtigt. Het komt de OVB voor dat dit een lapsus betreft, waarbij de omschrijving van deze procedure overgenomen werd uit (het te wijzigen) artikel 216bis Sv, temeer daar in §7 van artikel tien van het ontwerp opnieuw sprake is van verdachte.⁷

⁵ Verder uitgewerkt in het wetsontwerp in de artikelen 16 en 17.

⁶ Als voorbeeld kan gewezen worden op artikel 6.2 EVRM waarbij eenieder, die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd, wordt voor onschuldig gehouden totdat zijn schuld volgens de wet bewezen wordt.

⁷ Zie ook *infra* voor een verdere bespreking van artikel 216ter Sv.

Bijkomend - en hierbij aansluitend - wenst de OVB zich kritisch uit te laten over het gebrek aan voldoende garanties voor een onafhankelijk en objectief verloop van de procedure wanneer de poging tot het bereiken van een minnelijk akkoord niet slaagde. Vooreerst daar, zoals *supra* gesteld, de betrokkene reeds als 'dader' wordt gebrandmerkt, maar tevens doordat het wetsontwerp in artikel 8, 7° laatste zin louter stelt dat *geen rekening* gehouden mag worden met de opgemaakte stukken en gedane mededelingen.

De OVB is van mening dat het onvoldoende (of zelfs geheel niet) uit te sluiten valt dat de nieuw aangezochte rechter bij de beoordeling ten gronde beïnvloed zal/kan worden door deze stukken. Hierdoor ontstaat opnieuw de gegronde vrees dat afbreuk gedaan wordt aan het vermoeden van onschuld, en het hierbij aansluitende principe van *in dubio pro reo*: In plaats van een beslissing in het voordeel van de verdachte bij gereede twijfel, ontstaat de vrees dat de rechter toch rekening houdt met elementen uit het dossier van de (poging tot) de minnelijke schikking, spijs de 'verplichting' om dit niet te doen.

De OVB is dan ook van mening dat artikel 8 van het wetsontwerp aangepast moet worden in die zin: Wanneer geen akkoord omtrent de minnelijke schikking kan bereikt worden, of wanneer de bevoegde rechter een bereikt akkoord niet kan of wenst te bekrachtigen ingevolge de formele en proportionaliteitstoets, dienen alle naar aanleiding van deze procedure (en in artikel 8 van het wetsontwerp omschreven) stukken uit het dossier verwijderd te worden.

De OVB verwees *supra* reeds naar de mogelijkheid voorzien in het wetsontwerp om de bekrachtiging van een akkoord inzake de minnelijke schikking te laten gebeuren in de fase van de regeling van de rechtspleging. Het wetsontwerp laat echter na (ook in de memorie van toelichting, zie p. 31) om te speciëren hoe de procedure voor het onderzoeksgerecht dient te gebeuren: Als voorbeeld kan gewezen worden op de aanwezigheid van de burgerlijke partij(en) bij de regeling van de rechtspleging. Aangenomen kan worden dat deze laatsten niet betrokken mogen worden bij de debatten inzake het (bekrachtigen van) het akkoord inzake de minnelijke schikking. De OVB wijst erop dat het wenselijk ware geweest dit als dusdanig te verduidelijken in het wetsontwerp.

Een laatste onduidelijkheid binnen de voorgenomen wijziging van art. 216bis Sv. vormt de mogelijkheid voor de verdachte om een nieuw minnelijk akkoord te betrachten en vervolgen te laten bekrachtigen door een - nieuwe en onafhankelijke - rechter. Ook hier benadrukt de OVB het belang van transparantie en duidelijkheid.

De voorgenomen wijziging van art. 216ter Sv.: Uitbreiding van de mogelijkheid tot strafbemiddeling ja, onduidelijkheid neen.

De artikelen 9 en 10 van het wetsontwerp voeren een gewijzigd artikel 216ter Sv. in onder afdeling 2 luidende 'het verval van de strafvordering door de uitvoering van maatregelen en de naleving van voorwaarden'. Concreet beoogt het gewijzigde artikel 216ter Sv., naast het in overeenstemming brengen van de bepalingen van dit artikel met het arrest van het GwH, een uitbreiding van de bemiddeling in strafzaken. De OVB moedigt dit initiatief dan ook principieel aan. Desalniettemin wenst zij volgende bedenkingen te formuleren:

Uit de bewoordingen van artikel 10 van het wetsontwerp (p. 133-137) en de memorie van toelichting bij het artikel (vanaf p. 34-53) blijkt echter heel wat onduidelijkheid inzake de te onderscheiden herstellbemiddeling (zoals voorzien in artikel 3ter VtSv.) en de strafbemiddeling (zoals voorzien in artikel 216ter Sv.).

De OVB is van mening dat uit de tekst van de memorie van toelichting en de voorgenomen wijzigingen van artikel 10 verkeerdelijk de impressie ontstaat dat beide vormen van bemiddeling in strafzaken nu in een *sui generis* formaat zouden ressorteren onder artikel 216ter Sv. Het weze te allen tijde benadrukt dat de herstelbemiddeling niet het verval beoogt van de strafvordering, in tegenstelling tot de in art. 216ter vermelde strafbemiddeling. Ook de finaliteit van, en voorwaarden voor, beide vormen verschilt dermate, zodat de diffuse omschrijving zoals ze nu bestaat in artikel 10 van het wetsontwerp verduidelijking behoeft.

IV. Bijzondere verbeurdverklaring van de hulpmiddelen van een misdaad of wanbedrijf (artikel 18 (e.v.) wetsontwerp tot wijziging artikel 43 (e.v.) Sw.)

Vanaf artikel 18 beoogt het wetsontwerp beoogt de wijziging van artikel 43 en verder van het strafwetboek (Sw.) teneinde tegemoet te komen aan het arrest van het GwH (nr. 12/2017 van 9 februari 2017) en de richtlijn 2014/42/EU van het Europees Parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende de bevrozing en confiscatie van hulpmiddelen en opbrengsten van misdrijven in de Europese Unie.

In de eerste plaats beoogt de wijziging een tegemoetkoming aan de huidige afwezigheid in art. 43 Sw. wat de matigingsbevoegdheid van de rechter betreft. Te dien einde voert artikel 18 van het wetsontwerp in artikel 43, 1ste lid Sw. deze matigingsbevoegdheid in, maar enkel voor de hulpmiddelen - dus met uitsluiting van het voorwerp en de opbrengst - van een misdaad of wanbedrijf.

De OVB neemt akte van deze - positieve - wijziging ingevolge de rechtspraak van het Hof, maar wenst tevens de aandacht te vestigen op de navolgende bepalingen inzake de verplichte verbeurdverklaring van vermogensvoordelen, in die zin dat de mogelijkheid tot het verbinden van het uitstel van tenuitvoerlegging aan de verbeurdverklaring sinds 2016 niet langer mogelijk is.

Bijkomend wordt vastgesteld dat de lijst van de misdrijven waarvoor de verbeurdverklaring van verdere vermogensvoordelen mogelijk is, verruimd wordt (artikel 43quater, §1 Sw. zoals beoogd door artikel 20, p. 142-144 wetsontwerp) en dat tevens de verwijzing naar "identieke feiten" (zie §§2-3 van het huidige artikel 43quater Sw.) uitgebreid wordt tot *andere misdrijven die rechtstreeks of onrechtstreeks aanleiding kunnen geven tot een economisch voordeel voor zover zij voorkomen in artikel 43quater, §1 Sw.* (artikel 20, b) en c) p. 144 wetsontwerp)

Tot slot kan gewezen worden op de wijziging van artikel 524bis Sv. dat, ingevolge de wijziging van artikel 43quater Sw., het bijzonder onderzoek naar de vermogensvoordelen uitbreidt tot vermogensvoordelen van enig belang door de veroordeelde behaald uit het misdrijf waarvoor hij werd veroordeeld, *of uit andere misdrijven die, rechtstreeks of onrechtstreeks, aanleiding kunnen geven tot een economisch voordeel, voor zover zij voorkomen in artikel 43quater §1 Sw.*

Tot slot wijst de OVB erop dat ook in dit wetsontwerp (nog steeds) geen wettelijke omschrijving beoogd wordt van de term "vermogensvoordelen van enig belang".

Net zoals het GwH oordeelde dat het er sprake is van een ongrondwettelijke onbillijkheid wanneer de rechter geen matigingsbevoegdheid heeft, vormen ook deze verplichte veroordelingen, en de

beoogde uitbreiding van de verbeurdverklaring van verdere vermogensvoordelen, in de ogen van de OVB een onbillijke praktijk.⁸

V. Inzageverzoek strafdossier conform artikel 21bis Sv. : analoge toepassing artikel 61ter Sv.? (artikel 3 wetsontwerp)

Artikel 3 van het wetsontwerp (vanaf p. 127) beoogt art. 21bis Sv. in overeenstemming te brengen met het arrest nr. 6/2017 van het GwH van 25 januari 2017 door een toepassing, *dixit* de memorie van toelichting (p. 8-9) naar analogie met artikel 61ter Sv. Dit betekent m.a.w. een quasi-gelijkstelling tussen de procedure inzageverzoek binnen het opsporingsonderzoek (artikel 21bis Sv.) en deze van het gerechtelijk onderzoek (artikel 61ter Sv.). De OVB is van mening dat dit enkele bepalingen in het ontwerp nefaste gevolgen met zich meebrengen:

- Zo wordt een onderscheid ingevoerd tussen misdaden en wanbedrijven en overtredingen. Voor wat deze laatste categorie betreft, zou het volgens het ontwerp niet langer mogelijk zijn om het inzageverzoek te vragen in het opsporingsonderzoek.⁹
- Zo bepaalt het (nieuwe) artikel 21bis, §3 Sv. dat de procureur des Konings een beslissing dient te nemen 4 maanden na de opname van het verzoekschrift in het register.¹⁰

De OVB ziet vooreerst geen redelijke verantwoording voor de uitsluiting van overtredingen. Een principieel inzageverzoek met beperkte en uitzonderlijke weigeringsgronden ware beter geweest. Bovendien kan gewezen worden op het Arrest van het GwH van 14 februari 2013 inzake de Salduzwet, waarbij één van de voornaamste beslissingen van het Hof de bevestiging was van het recht op het voorafgaandelijk overleg met advocaat, *ook voor verkeersmisdrijven*. Of en hoe deze rechtspraak te rijmen valt met de *de iure* uitsluiting van overtredingen tot inzage in het dossier o.g.v. het te wijzigen art. 21bis Sv. valt te betwijfelen.

Tevens heeft de OVB haar twijfels bij de procedure zoals omschreven in paragraaf 3 artikel 21bis Sv.: Behoudens ingeval van de mini-instructie geldt een termijn van 4 maanden, daar waar voor het gerechtelijk onderzoek (artikel 61ter, §2 Sv.) uitgegaan wordt van een termijn van 1 maand. Het is dan ook aangewezen om standaard uit te gaan van een termijn van 1 maand, teneinde de analoge toepassing zoals omschreven in de memorie van toelichting daadwerkelijk te kunnen verwezenlijken.

VI. Verhaalbaarheid van de erelonen en kosten verbonden aan de bijstand van een advocaat

De OVB wenst tot slot ook te wijzen op het wetsvoorstel tot wijziging van het wetboek van strafvordering wat de verhaalbaarheid van de erelonen en kosten verbonden aan de bijstand van een advocaat betreft (nr. 2386/1). Dezelfde voorgestelde wijzigingen vinden we ook terug in de amendementen (nr. 2753/002) bij het wetsontwerp. In beide gevallen betreft het een wijziging die ertoe strekt de mogelijkheden tot toekenning van een rechtsplegingsvergoeding aan een vrijgesproken beklagde en aan de burgerrechtelijk aansprakelijke persoon, ten laste van de burgerlijke partij, uit te breiden (aanpassing artikel 162bis, tweede lid en artikel 176 Sv.).

⁸ Waarvoor bovendien kan opgemerkt worden dat deze in strijd kan geacht worden met artikel 1 van het Eerste aanvullende Protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens inzake de bescherming van het recht op eigendom.

⁹ Deze uitzondering geldt dan weer niet voor de in artikelen 138, 6^obis en 6^oter bedoelde wanbedrijven die tot de bevoegdheid van de politierechtbank behoren en de misdrijven onder toepassing van art. 68 wegverkeerwet waarvoor de verjaringstermijn 3 jaar bedraagt.

¹⁰ Tenzij ingeval van de toepassing van art. 28septies Sv. (de zgn. mini-instructie).

Daarnaast beogen de voorgestelde wijzigingen het wegwerken van de rechtsonzekerheid door artikel 6 van de wet van 21 februari 2010 tot wijziging van de artikelen 1022 van het Gerechtelijk Wetboek en (het gewijzigde) 162bis van het Wetboek van straffordering in werking te doen treden op dezelfde dag als de wet (nu nog ontwerp).

Bijkomend kan verwezen worden op het wetsvoorstel (nr. 1434/1) dat een verduidelijking inzake artikel 1022 Ger.W. inhoudt in die zin dat het (vervangen) achtste lid zou stellen *dat geen enkele vergoeding verschuldigd is ten laste van de Staat wanneer het arbeidsauditoraat een rechtsvordering instelt voor de arbeidsgerechten overeenkomstig artikel 138bis, § 2.*¹¹

De OVB schaart zich achter bovengenoemde toegevoegde voorstellen: Vooreerst verwelkomt zij de voorgenomen uitbreiding van de mogelijkheid tot het toekennen en bekomen van een rechtsplegingsvergoeding, en bijkomend de door de gevoegde voorstellen en amendementen beoogde verduidelijkingen.

VII. Besluit

De OVB stelt vast dat in bevredigende mate gevolg gegeven wordt aan de diverse arresten van het Grondwettelijk Hof. Met name wat de verruimde minnelijke schikking in strafzaken betreft, echter, laat het wetsontwerp de kans liggen om een objectieve procedure - met respect voor het algemene rechtsbeginsel van het vermoeden van onschuld - te garanderen. Daarnaast bestaat nog teveel onduidelijkheid in de te wijzigen artikelen 216bis en 216er Sv., zoals de procedure na niet-bekrachtiging door de bevoegde rechter, de regeling van de rechtspleging en de al dan niet betrokkenheid van de burgerlijke partijen en de flou-implementatie van de herstellbemiddeling en de strafbemiddeling.

Bepaalde van deze kritiekpunten kunnen vrij eenvoudig geredieerd worden in de tekst van het ontwerp. Te denken valt aan de algemene aanpassing van het begrip 'dader' naar verdachte in de artikelen 8 en tien van het ontwerp, de aanpassing van artikel 8, 7° en artikel 10 wat paragraaf 6 van het nieuwe artikel 216ter Sv. betreft waarbij telkens de laatste twee zinnen vervangen dienen te worden door de melding dat alle met de procedure voor het minnelijke akkoord dan wel de strafbemiddeling samenhangende stukken uit het dossier verwijderd dienen te worden.

Voor de Orde van Vlaamse Balies,

Voorzitter Edward Janssens
Bestuurder Dirk Chabot
Mr. John Maes, voorzitter commissie strafrecht
Mr. Jan Swennen, lid commissie strafrecht
Michaël Meysman¹², jurist studiedienst OVB

¹¹ Dit voorstel betreft voornamelijk een - noodzakelijke - verduidelijking betreffende artikel 1022 Ger.W. op grond van diverse rechtspraak van het GwH uit 2015.

¹² Voor meer informatie: michael.meysman@ordevanvlaamsebalies.be